

dagsmand for Kjøbenhavn ogsaa førte Anke over Principløsheden af Majoritetens Forslag. Men jeg maa i den Henseende bemærke, at der vel kan reises Tvivl om Rigtigheden af det Princip, hvorfra Majoriteten er gaaet ud, men at det forekommer mig unægtelig, at her foreligger et Princip. Og jeg skal strax gjøre Rede derfor, medens det neppe kan berøve paa noget som helst Princip, at man et Aar vil beskaffe Cierne med $\frac{2}{3}$ og det næste Aar vilde lade dem slippe med Halvdelen af Skatten. Det forekommer mig, at der i denne Foranderlighed fra Regjeringens Side netop ligger et Beviis for, at Regjeringen ikke er gaaet ud fra noget som helst Princip. Thi hvad man har anført i Motiverne som Grund for den betydelige Forandring af Forordn. 1848, man har foreslaaet, skjønner jeg ikke rettere, end at det Anførte med samme Foie kan anvendes paa Fæsterne som paa Cierne; thi ligesaa vel de Første som de Sidste skulle betale deres Skat og hvad de ellers have at udrede af Provenuet af deres Kornprodukter, og naar Kornpriserne ere lave, saa rammer det ikke mindre Fæsterne end Cierne. Hvad derimod Udbalgets Majoritet troede at burde tage Hensyn til, var, at det neppe vilde kunne negtes, at det fra Begyndelsen af var en meget haard Bestemmelse mod Godsejerne at paalægge dem $\frac{2}{3}$ af Hartkornskrigsskatten. Jeg skal ikke paaberaade mig, under hvilke Restriktioner man i den Koeskildske Stænderforsamling, hvor Krigsskats-Lovforslaget først fremkom, gik ind derpaa, og hvorledes det i den Koeskildske Forsamlings Betænkning blev udtalt, at det kun var under de daværende Omstændigheder, at man ikke troede at burde gjøre Indsigelser herimod; men jeg skal gjøre opmærksom paa, hvad der blev yttret om dette Paalæg paa Cierne i den Viborgske Stænderforsamling, hvor man dog vel ikke vil paastaae, at der jo dengang ogsaa herskede en almindelig Stemning for, at Diebliffets Krav gjorde det nødvendigt, at Skatten maatte bæres, uanset om den blev anlagt i det sande og rette Forhold til Kræfterne, og hvor det vel heller ikke kan paastaaes, at den Klasse af store Eiendomsbesiddere, med hvilke de Koeskildske Stænder maaskee snarere kunne siges at have sympahiseret, hverken tidligere have havt eller den-

gang havde vægtige Talsmænd. Det blev nemlig af et af Forsamlingens betydeligste Medlemmer yttret der: „Hvad Krigsskatten angaaer, da kan jeg med Hensyn til den almindelige Bestemmelse i § 6, at naar Jord af Cieren er overdragen Andre til Brug, da udreder Brugeren kun en Trediedeel af Krigsskatten og Cieren selv de øvrige to Trediedele, ikke Andet end samstemme i den ofte gjentagne Bemærkning, at dette er et haardt Forhold for Cieren; men da Godsejerne i denne Forsamling vistnok ikke vilde prøve paa at faae en Forandring i denne Bestemmelse sat igjennem, skal jeg ikke videre indlade mig herpaa; men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at Skatten vil være haardest for de mildeste Godseiere, for dem, som have nøiedes med de mindste Afgifter. Paa flere Steder vil vel Afgiften ei overstige Halvdelen af Cierens aarlige Indtægt; paa de fleste Steder her i Provindsen vil den udgjøre omtrent de tre Fjerdedele af samme, og i mange af de daarligere Egne meer end et Aars Indtægter.“ Dette blev sagt i den Viborgske Stænderforsamling i 1848, paa en Tid altsaa, hvor Kornpriserne vare meget høiere end nu; det blev sagt, og, vel at mærke, ikke modsagt, men ofte gjentaget, at denne Skat maatte falde meget haardt paa Godsejerne, og, jeg gjentager det, under gunstigere Forhold for ham end de nærværende. Jeg har stedse troet, at de speculative Beregninger, hvad en Lønde Hartkorn indbringer for en Fæster og en Eier, altid berøe paa meget løse Grunde (ja! ja!) og jeg har derimod formeent, at, om det end ikke var en ganske sikker Bei, saa var der dog en sikkrere Bei at gaae frem paa i saa Henseende, naar man vilde gjøre sig en Idée om hvorledes denne Skat trykker Cieren, og det ikke alene i de Egne af Landet, som i den viborgske Stænderforsamlings Forhandling blev omtalte, men ogsaa i de Provindsfer, hvor Godsejerne i Almindelighed antages at være i et gunstigere Forhold. Jeg har derfor fra nogle svenske Godseiere forskaffet mig en Beregning over, hvad deres Fæstegods har indbragt dem i det sidst forløbne Aar, og hvorledes det Krigsskatsbeløb, som de have maattet udrede for dette, stiller sig i Forhold til Indtægten. Herefter har et Gods i